

ALLMÄN STUDIEPLAN MOT DOKTORSEXAMEN I ÄMNESDIDAKTIK MED INRIKTNINGAR

Publicerad	https://www.gu.se/larande-ledarskap-halsa/var-forskarutbildning
Beslutsfattare	Utbildningsvetenskapliga fakultetsstyrelsen
Handläggare	Utbildningsvetenskapliga fakultetskansliet
Beslutsdatum	Studieplanen är fastställd av Utbildningsvetenskapliga fakultetsstyrelsen 2021-03-25
Giltighetstid	2021-04-01 och tillsvidare
Sammanfattning	Allmän studieplan mot doktorsexamen i ämnesdidaktik med inriktningar reglerar utbildning på forskarnivå i aktuellt ämne. Studieplanen kompletteras av allmänna bestämmelser för utbildning på forskarnivå i Högskolelagen (1992:1434) (HF) och Högskoleförordningen (1993:100) (HF) kap, 5,6,7 och 12, samt Antagningsordning för utbildning på forskarnivå vid Göteborgs universitet. Regler för utbildning på forskarnivå vid Göteborgs universitet – Doktorandreglerna, Fakultetsspecifika regler för utbildning på forskarnivå och Policy för seminariebehandling av avhandlingsarbeten.

1. Examensbenämning och ämnesbeskrivning

Examen avser doktorsexamen mot ämnesdidaktik med inriktningar. Licentiatexamen kan efter prövning tillgodoräknas vid fortsatta studier efter antagning till doktorsexamen.

Ämnesdidaktik med inriktningar är ett ämne på forskarnivå som handlar om undervisning och lärande med fokus på ett specifikt innehåll som ofta är knutet till skolämnen, universitetsdiscipliner eller yrkesutövning. Ämnesdidaktisk forskning intresserar sig för förutsättningar och villkor för, samt relationer och samband mellan undervisning och lärande. Exempel på inriktningar i ämnesdidaktik är matematik, naturvetenskap, samhällsvetenskap, språk, svenska, teknik och hållbar utveckling.

2. Utbildningens mål

För doktorsexamen ska, enligt högskoleförordningens examensordning, Bilaga 2, doktoranden:

Kunskap och förståelse

- visa brett kunnande inom och en systematisk förståelse av forskningsområdet med inriktningar samt djup och aktuell specialistkunskap inom en avgränsad del av forskningsområdet, och
- visa förtrogenhet med vetenskaplig metodik i allmänhet och med det specifika forskningsområdets metoder i synnerhet.

Färdighet och förmåga

- visa förmåga till vetenskaplig analys och syntes samt till självständig kritisk granskning och bedömning av nya och komplexa företeelser, frågeställningar och situationer,
- visa förmåga att kritiskt, självständigt, kreativt och med vetenskaplig noggrannhet identifiera och formulera frågeställningar samt att planera och med adekvata metoder bedriva forskning och andra kvalificerade uppgifter inom givna tidsramar och att granska och värdera sådant arbete,
- med en avhandling visa sin förmåga att genom egen forskning väsentligt bidra till kunskapsutvecklingen,
- visa förmåga att i såväl nationella som internationella sammanhang muntligt och skriftligt med auktoritet presentera och diskutera forskning och forskningsresultat i dialog med vetenskapssamhället och samhället i övrigt,
- visa förmåga att identifiera behov av ytterligare kunskap, och
- visa förutsättningar för att såväl inom forskning och utbildning som i andra kvalificerade professionella sammanhang bidra till samhällets utveckling och stödja andras lärande.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

- visa intellektuell självständighet och vetenskaplig redlighet samt förmåga att göra forskningsetiska bedömningar, och
- visa fördjupad insikt om vetenskapens möjligheter och begränsningar, dess roll i samhället och människors ansvar för hur den används.

3. Behörighetsvillkor och förkunskapskrav

För att bli antagen till utbildning på forskarnivå krävs i enlighet med vad som anges i Högskoleförordningen, 7 kap. 35 §, att den sökande uppfyller villkor för grundläggande och särskild behörighet, och bedöms ha sådan förmåga i övrigt som behövs för att tillgodogöra sig utbildningen.

3.1 Grundläggande behörighet

Grundläggande behörighet har, enligt 7 kap. 39 §, Högskoleförordningen den som avlagt en examen på avancerad nivå, eller fullgjort kursfordringar om minst 240 högskolepoäng varav minst 60 högskolepoäng på avancerad nivå.

Behörig är även den som på något annat sätt inom eller utom landet förvärvat i huvudsak motsvarande kunskaper.

3.2 Särskild behörighet

För särskild behörighet krävs ett av följande alternativ:

A. Lärarexamen, varav kurser motsvarande minst 60 högskolepoäng i relevant ämnesdidaktiskt kunskapsområde, och ett självständigt arbete (examensarbete) omfattande minst 15 högskolepoäng på avancerad nivå.

B. Minst 90 högskolepoäng, varav minst 30 högskolepoäng på avancerad nivå, inom ett relevant ämnesdidaktiskt kunskapsområde, inklusive ett självständigt arbete (examensarbete) omfattande minst 15 högskolepoäng på avancerad nivå.

Behörig är även den som på något annat sätt inom eller utom landet förvärvat i huvudsak motsvarande kunskaper.

4. Antagning, urval och bedömningsgrunder

Antagning till utbildning på forskarnivå i ämnesdidaktik med inriktningar sker normalt i samband med institutionens utlysning av doktorandanställningar. Beslut om antagning till utbildning på forskarnivå fattas av prefekt. Institutionens möjligheter att erbjuda handledning och godtagbara studievillkor tas här i beaktande. För övriga bestämmelser se Högskoleförordningen, Antagningsordning för utbildning på forskarnivå vid Göteborgs universitet och Regler för utbildning på forskarnivå vid Göteborgs universitet - Doktorandreglerna.

Urval bland sökande som uppfyller behörighetskraven ska enligt Högskoleförordningens 7 kap. göras med hänsyn till deras förmåga att tillgodogöra sig forskarutbildningen.

Urval bland sökande baseras på följande bedömningsgrunder:

- kvalitet i behörighetsgivande examensarbete (eller motsvarande dokument)
- kvaliteten på inskickad forskningsplan/-skiss, i förekommande fall relaterad till Utbildningsvetenskapliga fakultetens forskningsmiljöer

Enbart det förhållandet att en sökande bedöms kunna få tidigare utbildning eller yrkesverksamhet tillgodoräknad för utbildning på forskarnivå får vid urval inte ge sökanden företräde framför andra sökande, (Högskoleförordningen 7 kap. 41§).

5. Utbildningens innehåll och upplägg

Utbildningen omfattar 240 högskolepoäng (motsvarande 48 månaders heltidsstudier) och ska innehålla en kursdel om 85 högskolepoäng och en avhandlingsdel om 155 högskolepoäng.

5.1 Kurser

Kursdelen består av såväl obligatoriska, som valbara kurser.

Den obligatoriska kursdelen omfattar Utbildningsvetenskapliga fakultetens introduktionskurs om 5 högskolepoäng, metodkurser om 15 högskolepoäng, samt fördjupningskurs i forskarutbildningsämnet om 15 högskolepoäng. Dessa kurser ska i normalfallet genomföras under de första tre terminerna vid heltidsstudier.

Återstående 50 högskolepoäng kan väljas i samråd med handledare, exempelvis kurser inom utbildning på forskarnivå inom fakulteten eller vid andra svenska/utländska lärosäten, individuella läskurser och/eller tillgodoräknande av deltagande med paper presentation vid internationella konferenser.

Examination av kurser omfattar såväl litteratur som meddelad undervisning och kan utformas som muntliga eller skriftliga prov och/eller arbetsuppgifter som genomförs individuellt eller i grupp. Kunskapsprov och uppgifter bedöms av utsedd examinator och ges något av betygen underkänd eller godkänd.

För doktorand som ingår i forskarskola kan även obligatoriska kurskrav inom ramen för forskarskolan ingå.

5.2 Avhandling

Den studerande ska för *doktorsexamen* utarbeta en avhandling baserad på ett självständigt vetenskapligt arbete. Ämnet för avhandlingen specificeras i samråd med handledare i samband med antagning eller så tidigt som möjligt därefter.

Avhandlingen ska utformas som ett sammanhängande vetenskapligt verk i form av en monografi eller som en sammanläggning av vetenskapliga arbeten med en resonerande och sammanfattande kappa, så kallad sammanläggningsavhandling.

Avhandlingsarbetet ska behandlas på allmänt seminarium vid tre tillfällen, planeringsseminarium, mittseminarium och slutseminarium, i enlighet med Utbildningsvetenskapliga fakultetens policy för seminariebehandling av avhandlingsarbeten.

Avhandlingen försvaras vid offentlig disputation och bedöms av en betygsnämnd med något av betygen underkänd eller godkänd. Vid betygssättningen tas hänsyn till såväl innehållet i som försvaret av avhandlingen.

6.Handledning

För varje doktorand utses minst två handledare, varav en huvudhandledare och en biträdande handledare. Huvudhandledaren ska vara anställd och minst docent inom relevant ämne vid fakulteten. Undantag hanteras i varje enskilt fall i enlighet med delegationsordningen. Minst en av handledarna ska ha genomgått handledarutbildning. Vid utseende av handledare ska doktorandens önskemål beaktas. För varje doktorand ska också utses en doktorandexaminator.

Doktorand har rätt till handledning under motsvarande högst fyra års heltidsstudier, enligt vad som finns fastställt i den individuella studieplanen. Doktorand som begär det har rätt att byta handledare. I övrigt gäller Regler för utbildning på forskarnivå vid Göteborgs universitet - Doktorandreglerna samt Utbildningsvetenskapliga fakultetens förtydligande gällande handledning (se Fakultetsspecifika regler för utbildning på forskarnivå).

7. Individuell studieplan

I samband med antagningen upprättas en elektronisk individuell studieplan för varje doktorand. Den individuella studieplanen ska innehålla högskolans och doktorandens åtaganden, tidsplan samt plan över doktorandens utbildning avseende innehåll och finansiering. Den individuella studieplanen fastställs av prefekt efter samråd med doktorand, handledare och doktorandexaminator, senast två månader efter studiestart. Planen ska följas upp minst en gång per år och av uppföljningen ska tydligt framgå hur utbildningen framskrider

8. Övrigt

Doktoranden förväntas att under sin studietid aktivt delta i konferenser och seminarieverksamhet inom och utom fakulteten, samt delta i forskningsmiljön. Förväntad omfattning av närvaro och bidrag till forskningsmiljön ska skrivas in i den individuella studieplanen.

9. Övergångsregler

Denna allmänna studieplan gäller doktorander som antagits från och med 2021-04-01.

Doktorander som antagits före 2021-04-01 kan, efter samråd med handledare och doktorandexaminator, hos prefekten begära att få gå över till denna allmänna studieplan. Den individuella studieplanen ska då uppdateras.